

SECTION XXII. TRANSPORTS ET TECHNOLOGIES DE TRANSPORT

DOI 10.36074/logos-08.07.2022.052

ОСНОВНІ НАПРЯМКИ ТЮНІНГУ АВТОМОБІЛІВ

Замора Ярослав Петрович

кандидат технічних наук, доцент,
доцент кафедри машинознавства та транспорту
*Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка*

Матвіїв Павло Мирославович

студент II курсу
*Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка*

УКРАЇНА

Тюнінгом автомобіля вважається встановлення нових або перероблення старих вузлів, агрегатів, деталей або комплектуючих автомобіля для покращення зовнішнього вигляду, комфорту, швидкісних якостей, прохідності, керованості, економічності, безпеки та надійності. Слово «tuning» походить від англійського слова «tune», у перекладі «регулювання, налаштування», тобто, доведення або переробка звичайного серійного автомобіля під конкретного власника з урахуванням усіх його потреб.

Всі види тюнінгу ґрунтуються на одному – бажанні людини почуватися не таким, як усі. У сучасному розумінні тюнінг зародився наприкінці п'ятдесятих років у США, коли гонки драгстерів породили один із найрадикальніших напрямків тюнінгу – *хот-родинг* [1]. Сам термін – американське слово англійського походження хот-род (hot rod) – це не що інше, як сленгове скорочення від hot roadster (гарячий родстер), а roadster у свою чергу – скорочення від roadmaster, яке є інверсією від master of road (господар дороги).

Ход-родинг - це, по суті, перероблення старих автомобілів (переважно 30-50-х років), мета якого - з безневинного раритету створити шедевр з двигуном потужністю до 1000 к. с., із покращеною розгінною динамікою. Проте, хоча такі автомобілі дуже швидко розганяються, вони мають гіршу керованість.

На даний час існує величезна кількість напрямків переробки автомобілів, причому їх особливості пов'язані з національними, регіональними і навіть расовими перевагами. Розглянемо найпопулярніші напрями найбільш досвідченішої - американської школи тюнінгу [2].

Довкола хот-родингу з'явилося кілька специфічних напрямків перероблення. Одним із підвидів хот-родингу є *стріт-родинг* (street rod). Тут суттєві зовнішні зміни автомобіля не відбуваються, зате майже повністю замінюються внутрішні агрегати та механізми автомобіля.

Своєрідним напрямком, зворотнім від street rod, є *каст* (kustom). Тут зовнішні вдосконалення дуже схожі за своєю суттю на класичний хот-род,

відмінність полягає у відсутності покращень технічних характеристик автомобіля – для власника машини головне, щоб автомобіль своїм виглядом викликав у публіки захоплення, а як швидко він їздить не так важливо.

Схожим за змістом є *чол топ* (chop top). Цей напрям існує як самостійно, так і як елемент звичайного хот-роду. Сенс його полягає у зменшенні висоти даху шляхом укорочування довжини стійок (на 10–20 сантиметрів), що надає машині більш грізного вигляду та дещо покращує аеродинаміку.

Найбільш незрозумілим «відхиленням», подібним до хот-роду, є *лоурайдер* (lowrider). Такі автомобілі зовні дещо схожі до хот-родів, точніше, kustom, проте значно відрізняються від них технічно. Родзинкою цих машин, на думку їх власників, є пневматична підвіска, завдяки якій можна різко змінювати величину кліренсу як у всіх коліс разом, так і у кожного окремо.

Найбільш корисним з прикладної точки зору є *лед след* (lead sled), дослівний переклад - свинцеві сани. Подібність з lowrider є те, що і там, і там головним механізмом удосконалення є підвіска. Однак, тут кліренс зменшується до кількох сантиметрів і не може змінюватися із-за відсутності пневмоелементів.

Кіткап (Kitcar) – перекладається як «автомобіль із комплекту». "Кіт" (тобто "комплект") може купуватися в недоукомплектованому вигляді з бюджетних міркувань. Наприклад, частина вузлів та агрегатів (найпопулярніші – двигун, рульове та КПП) купляють самостійно, у тому числі бувших у використанні.

Реплікар (Replicar) – перекладається як "автомобіль-копія". Він ззовні подібний до серійного зразка, однак таким не є. При чому, «реплікар» може бути одночасно і «Кіткаром», тобто, коли купляється весь комплект деталей або виробляється шляхом переробки кузова іншого автомобіля, а може бути і стовідсотковою саморобною машиною.

І насамкінець, слід зауважити, що процесі перероблення та вдосконалення автомобілів відбулося безліч усіляких їх змін та пертурбацій. Все це сприяло створенню різних шкіл, напрямів та видів тюнінгу.

Список використаних джерел:

- [1] <https://genomukr.com/avto/28267-shho-take-tjuning.html>
- [2] Кулінка Ю. С. (2017). Професійно-орієнтована проектна діяльність як складова формування дизайнерської культури майбутніх учителів трудового навчання. *Наукові записки Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка. Серія : Проблеми методики фізико-математичної і технологічної освіти*, (12(2)), 165-170.